

Cauza C-135/05

Comisia Comunităților Europene împotriva Republicii Italiene

„Neîndeplinirea obligațiilor de către un stat membru — Gestionarea deșeurilor —
Directivile 75/442/CEE, 91/689/CEE și 1999/31/CE”

Hotărârea Curții (Camera a treia) din 26 aprilie 2007 I - 3478

Sumarul hotărârii

- 1. Acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor — Proba neîndeplinirii obligațiilor — Sarcina probei ce revine Comisiei (art. 226 CE)*

2. *State membre — Obligații — Misiune de supraveghere încredințată Comisiei — Obligația statelor membre*
(art. 10 CE, art. 211 CE și art. 226 CE; Directiva 75/442 a Consiliului, astfel cum a fost modificată prin Directivele 91/156, 91/689 și 1999/31)
3. *A acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor — Examinarea de către Curte a temeiniciei — Situație care trebuie luată în considerare — Situația la expirarea termenului stabilit în avizul motivat*
(art. 226 CE)
4. *Mediu înconjurător — Eliminarea deșeurilor — Directiva 75/442 — Articolul 4*
(Directiva 75/442 a Consiliului, astfel cum a fost modificată prin Directiva 91/156, art. 4)

1. În cadrul unei proceduri în constatarea neîndeplinirii obligațiilor formulate în temeiul articolului 226 CE, Comisia are sarcina de a dovedi existența pretensei neîndepliniri a obligațiilor. Comisia este cea care trebuie să aducă elementele necesare Curții pentru ca aceasta să verifice existența acestei neîndepliniri a obligațiilor, fără a se putea întemeia pe vreo prezumție de orice natură. Totuși, în cazul în care Comisia a furnizat suficiente elemente care să releve anumite fapte de pe teritoriul statului membru pârât și care sunt de natură să evidențieze că autoritățile unui stat membru au dezvoltat o practică repetată și persistentă care este contrară dispozițiilor unei directive, sarcina de a contesta în mod temeinic și detaliat datele astfel prezentate și consecințele care decurg din acestea îi revine statului membru respectiv.
2. Statele membre sunt obligate, în temeiul articolului 10 CE, să faciliteze îndeplinirea de către Comisie a misiunii sale, care constă, printre altele, potrivit articolului 211 CE, în a veghea la aplicarea dispozițiilor tratatului, precum și a dispozițiilor adoptate de instituții în temeiul acestuia. Pentru a verifica aplicarea corectă în practică a dispozițiilor naționale destinate să asigure punerea în aplicare efectivă a directivelor, printre care și cele adoptate în domeniul mediului, Comisia, care nu dispune de puteri proprii de investigare în materie, este tributară în mare măsură elementelor puse la dispoziție de eventuali petiționari, de organisme private sau publice active pe teritoriul statului membru în cauză, precum și de respectivul stat membru însuși. În astfel de circumstanțe, autoritățile naționale sunt cele care trebuie în primul rând să procedeze la verificările necesare la fața

(a se vedea punctele 26, 30 și 32)

locului, în spiritul unei cooperări loiale, în conformitate cu obligația fiecărui stat membru de a facilita misiunea generală a Comisiei.

(a se vedea punctele 27, 28 și 31)

3. Existența unei neîndepliniri a obligațiilor trebuie apreciată în funcție de situația din statul membru astfel cum aceasta se prezenta la momentul expirării termenului stabilit în avizul motivat, iar schimbările intervenite ulterior nu pot fi luate în considerare de Curte, chiar dacă acestea ar reprezenta o aplicare corectă a normei de drept comunitar care face obiectul respectivei acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor.

(a se vedea punctul 36)

4. Deși articolul 4 din Directiva 75/442, astfel cum a fost modificată prin Directiva 91/156, nu precizează conținutul concret al măsurilor ce trebuie luate de

statele membre pentru a asigura că deșeurile se recuperează sau se elimină fără a periclita sănătatea oamenilor și fără a utiliza procese sau metode care ar putea fi dăunătoare pentru mediu, nu este mai puțin adevărat că această dispoziție este obligatorie pentru statele membre cu privire la obiectivul care trebuie atins, lăsându-le în același timp o marjă de apreciere în evaluarea necesității unor astfel de măsuri.

Prin urmare, în principiu, nu este posibil să se deducă direct din neconformitatea unei situații de fapt cu obiectivele stabilite la în articolul 4 din directiva respectivă că statul membru în cauză nu și-a îndeplinit obligațiile impuse de această dispoziție. Cu toate acestea, persistența unei atare situații de fapt, mai ales când aceasta determină o degradare semnificativă a mediului, pe o perioadă lungă, fără ca autoritățile competente să intervină, poate dovedi că statele membre au depășit marja de apreciere care le este conferită de această dispoziție.

(a se vedea punctul 37)